

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: Орта топ

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды (апта күндерін, айды, жылды көрсету): 05.05 – 09.05.2025ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<i>Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.</i>				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<i>Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.</i>				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	«Қандай белгіні тап?» Міндеттері: Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану қабілеттерін дамыту.	«Бағдаршам» Мақсаты: Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қиылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.	«Керемет жаяу жүргінші кім?» Міндеттері: балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту (жол белгілері, жаяу жүргіншілер өткелі); табандылыққа, зейінділікке тәрбиелеу.	«Көлікпен саяхаттау» Мақсаты: балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы білімдерін бекіту.	«Дұрыс белгіні табыңыз» Мақсаты: Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.
	<i>Жолда жүру ережесіне арналған ойындар картотекасынан</i>				
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	<i>Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту</i>				

	<i>Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.</i>	<i>Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.</i>	<i>Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.</i>	<i>Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.</i>	<i>Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.</i>
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӨ)	<i>Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз</i>	<i>Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз.</i>	<i>Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!</i>	<i>Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз. Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз.</i>	<i>Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз.</i>
Кестеге сәйкес ҮІӨ	<i>Ұлттық құндылық мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет.</i>				
	<i>Қызығушылықтарын ояту</i> <i>Менің сүйікті бұрышым</i> <i>Ертегілер әлемі</i> <i>Ой қозғау.</i> <i>Балалар бұл жерде нелерді көріп тұрмыз. Гүлдерді.</i> <i>Гүлдер туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?</i> <i>Ертегі «Гүлдер мен жыл мезгілдері»</i> <i>Бір кездері жыл мезгілдері ең жақсы гүлдер менде бар деп дауласады.</i> <i>Көктем</i> <i>- Менің гүлдерім ең әдемі, - дейді . Күн жылынып, қар еріп, менің әдемі гүлдерім шыға бастайды дейді Көктем.</i> <i>- Жоқ, - деп Жаз оған</i>	<i>Қызығушылықты ояту.</i> <i>Психологиялық сәт «Жүрек жылуы»</i> <i>Ой қозғау.</i> <i>Отан деген не?</i> <i>- Отан деген сөзді қалай түсінесің?</i> <i>Ал біздің Отанымыздың бас қаласы қалай аталады?</i> <i>Балалар, айтындаршы біздің Қазақстанның жері қандай? рәмәздерін білесіңдер ме?</i> <i>Ой дамыту.</i> <i>АКТ технологиясы.</i> <i>Әңгімелеу Отан туралы. Балаларға саяхат туралы хабарлау. Сұрақ-жауап</i> <i>Саяхатқа немен шыққан ұнайды?</i> <i>Автобус пен поездың айырмашылығы неде?</i> <i>Автобуспен саяхатты таңдау</i> <i>«Достық аялдмасы»</i>	<i>Ой қозғау.</i> <i>Әңгімелесу.</i> <i>Балалар, бүгін мен сендерге туып өскен жеріміз, ауылымыз жайлы әңгімелесеміз.</i> <i>Ал, балалар сендер қай ауылда тұрасыңдар ?</i> <i>Көшелеріңізді аты қалай аталады?</i> <i>Ауылда қандай ғимараттар бар?</i> <i>Балалардың жауаптарын тыңдау.</i> <i>Ал, балалар, енді мына бейне роликке назарларыңды аударыңдар.</i> <i>Ашық сұрақтар</i> <i>АКТ технологиясы.</i> <i>Мына бейне роликте сендер нені көрдіңдер?</i> <i>Балалар, көрдіңдер ме біздің ауылымыз көптеген үйлер мен әдемі ғимараттар мен көркейді.</i>	<i>Қызығушылықты ояту.</i> <i>Өлең оқу Ж. Тұрбеков. Туған елім.</i> <i>Туған өлке – кең далам, Мәңгілік бақыт орнаған. Сайраңдаймыз саяңда Ерікті ұлан – біз балаң.</i> <i>III.Ой қозғау</i> <i>Ашық сұрақтар</i> <i>Өлең не туралы айтылған?</i> <i>Туған өлке, Отан, туған жер деген сөздерді қалай түсінеміз?</i> <i>Біз қандай мемлекетте тұрамыз?</i> <i>Біздің Отанымыз не?</i> <i>ҚР рәміздерін ата ?</i> <i>Оларға сипаттама беру</i> <i>Астанамыз қалай аталады?</i> <i>Сендер қай обылыста тұрасыңдар?</i> <i>Ой дамыту.</i> <i>АКТ технологиясы.</i>	<i>«Тілеріміз бейбіт күн» тақпақ</i> <i>Біз балдырған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тілеріміз бейбіт күн, Ашық болсын кең аспан!</i> <i>Сұрақ-жауап</i> <i>Өлең қалай аталады?</i> <i>Бейбіт күн дегенді қалай түсінесің? Достық дегенді қалай түсінесің?</i> <i>Ой дамыту.</i> <i>АҚТ технологиясымен жұмыс.</i> <i>Слайд қарау.</i> <i>Отан туралы тақпақ жаттау.</i> <i>–Мағынасын түсіндіру.</i> <i>Отан деген Атамекен</i> <i>Отан деген-туған жер.</i> <i>Отан –ана, Отан-үлкен</i> <i>Қазақстан туған ел.</i> <i>Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»</i> <i>Шарты: Ортақ ағашқа гүл,</i>

	қарсылық білдірді. - Сенің гүлдерің бар, шынында да, олар әдемі, бірақ менікі ғана жақсы! Жазда күн сәулесінен тоқылған қалпағын бұлған, гүлдер әр жерге шашып өсіп, табиғатқа сән береді деді. Жел соғады, самал еседі. Ара хош иісті гүлдерден тәтті шырын жинайды. Ал , күз қызғаныштан «Менің гүлдерім бұдан да әдемі » - деді . Мысалы бақбақ қайтадан гүлдейді. Ал енді Қыс туралы не деуге болады? Орманды да, шалғынды да қар басып қалды; егістіктер, жолдар, төбелер қармен жабылды. Тек қысқы бақ қардан да, аяздан да қорықпайды. Олар үйлерде әйнектің артында гүлдейді. - Адамдарөыс болса да үйде бау-бақша өсіреді, Мұнда гүлдер ең әдемі, - деп мақтанады Қыс. Осылай жыл мезгілдері кімнің гүлдері жақсы екендігі туралы әлі де таласуда. Ой қозғау. Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, қандай гүлдер ең әдемі? Б: Гүлдердің бәрі әдемі.	-Балалар сендерге жалғыз ойнаған немесе көппен ойнаған ұнай ма?-Неліктен дос керек деп ойлайсыңдар?- Біз білетін достық ережесі қандай еді? - жолдастарыңа көмектес. -қолыңнан келген істі өзгеге үйрет. 2. «Отбасы аялдмасы» Ой дамыту Суретпен жұмыс. - Балалар отбасы деген не? - Ең алдымен отбасында не болуы керек? Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек -Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек. 3. «Бақыт аялдамасы» Міне, балалар соңғы аялдамаға да келіп жеттік. Яғни, біз бақыт аялдмасында тұрмыз. Біздің ата-анамыз жананымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз. Бекіту кезеңі: (алдын ала жүргізілген жұмыс) Бәрі бірге Бейбіт елдің ұланы, Оттай лаулап жанамыз. Бұл бақыттың ұраны, Біз бақытты баламыз. Балаларды мадақтау. Қазақ тілі Қызығушылықты ояту.	Бұның бәрін бізге кімдер салып береді? Сергіту сәті: Төскейден жел еседі, Төбемнен бұлт көшеді, Туған жерім мен үшін, Көк майсасын төседі. (қимылмен көрсету) Ойлау қабілеттерін арттыру Дид ойын: «Сипатта» Шарты: Туған жер туралы суретке әңгіме құрау. Туған жер туралы тақпақ Өтебай Тұрманжанов Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Дид ойын: «Сылдырмақ үні» Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жауап беру. Шығармашылық орталықта жұмыс. Балаларға ауылдың табиғатының суретін салдыру. Балаларды мадақтау. Қорытынды. Дид ойын.: «Біздің ауыл қандай?» Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу. Ойын:«Әткеншек». Әрең, әрең, әрең , Әткеншектер айналды.	Суретпен жұмыс. Слайд қарау. Отан туралы суретке қарап әңгімеліп береді. Мадақтау Көңілді смайлктер беру. Отан туралы тақпақ жаттау. –Мағынасын түсіндіру. Отан деген Атамекен Отан деген-туған жер. Отан –ана, Отан-үлкен Қазақстан туған ел. Отанды жас ,кәріміз де Туған жер деп сүйеміз Өйткені онда бәріміз де Туып өмір сүреміз. Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір» Шарты: Ортақ ағашқа тілек айтып гүлдер ілу. Балаларды мадақтау. Тілек шоғы. Балалар кішкентай жүрекиелерді жер шарына тілек айтып жапсырады 1. Еліміз аман болсын! 2. Әр қашан күн күлім деп тұрсын! 3. Көк туымыз биік болсын! 4. Аспанымыз ашық болсын!	жүрек, күн т.б суреттер жапсыру. Балаларды мадақтау. Дид ойын: «Сипатта» Шарты: Туған жер туралы суретке әңгіме құрау. Сергіту сәті: Достар бірге ойнаймыз, Өзеннен балық аулаймыз. Бірге бақша суарып, Құс ұясын бұбаймыз. Шығармашылық бұрыш. Геометриялық пішіндер арқылы топқа бөлу. 1-топ: Бәйтеректі құрастыру 2-топ: Ермаксандан жұмыртқа жасау. 3-топ: Көп қабатты үй салу. Тақпақ: Отан Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Қортынды. Балаларды мадақтау. Музыка Тақырыбы: Тату доспыз бәріміз Балалар музыка әуенімен шеңбер бойымен жүріп, жеңіл музыка ойналғанда жеңіл жүгіреді. Шаттық шеңберін жасап, алақандарын тигізіп, бір-біріне жылы лебіздерін жеткізеді. Педагог: Дос деген кім? – Балалар, сендер бір-біріңмен
--	---	---	--	---	--

	-Енді ойын ойнайық. Көктем Жаз Күз Қыс. Дид ойын: «Сен қайда, қандай , гүлде тұрасың?» Шарты: Гүлдерді жыл мезгілдеріне қарай орналастыру. Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу. Ойын:«Әткеншек». Әрең, әрең, әрең , Әткеншектер айналды. Содан кейін бәрі, Жылдам, жылдам, Шыр көбелек айналды. Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім, тоқташы. 1-2, 1-2, міне, осымен Ойын бітті. Бір қарқында қимылдауға назар аударады Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Торғай ұшты» 1. Аяқты алысқа қоямыз, қолымыз жанға созып құстың қанатын жасау, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик- чирик» деп айту. / 5 рет қайталау/ Б.қ.: «Мотор» 2. Аяқты алысқа, қолымызды кеуде тұсына қоямыз,	Өлең оқу. Отан-асыл анамыз, Ана сүтін ақтаймыз, Есейгенде ер болып, Елді жаудан сақтаймыз. Балалар бұл өлең жолдарында не жайында айтылған? Балалар біз есейгенде, ер балаларымыз сияқты әскерге барамыз Олар Отандық борышын өтеуге барады, олар отанымызды қорғайды.бізде солар сияқты боламыз. Ой қозғау Отан деген не? Сенің Отаның қалай аталады? Отанды қорғау деген не? Қимылды ойын “Біз сарбазбыз” Шарты:Балар үш шеңберге жасап тұрады.Әр шеңбер өз тапсырмасын алады. Бірінші шеңбер: “Ұшқыштар” Екінші шеңбер: «Атты жауыңгерлер» Үшінші шеңбер: “Жаяу әскерлер” Ұшқыштар қолдарын екі жаққа жайып өз шеңберін де “Ұшқыштар ұшады” .Басқалары қарап тұрады. Музыка ойнағанда “Жаяу әскерлер” адымдайды, келесі музыкада “Атты жауыңгерлер” шабады,олар ат шабысын салады. Сұрақтар ілмегі	Содан кейін бәрі, Жылдам, жылдам, Шыр көбелек айналды. Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім, тоқташы. 1-2, 1-2, міне, осымен Ойын бітті. Бір қарқында қимылдауға назар аударады Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Торғай ұшты» 1. Аяқты алысқа қоямыз, қолымыз жанға созып құстың қанатын жасау, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик- чирик» деп айту. / 5 рет қайталау/ Б.қ.: «Мотор» 2. Аяқты алысқа, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, қолымызды дөңгелек қозғалысқа келтіреміз. «р-р-р» деп айту. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Гүлдің ашылуы» 3. Аяқтары бірге қойылған. Отыру. Алақанды біріктіріп ұстау, орнынан тұрарда қолды жоғару созып алақанды ашу. (5- рет қайталау.) Б. қ.: «көңілді пингвин» 4.Өкішелерін беттестіру арқылы пингвиннің жүрісін көрсету. Қолдары жанда пингвиннің қанатын жасау.		доссыңдар ма? «Достық» пен «дос» туралы білгендерің дұрыс. Достық – араларыңдағы татулық, дос – жаныңдағы бірге ойнап жүрген бала. Жаныңда жақын достарың мен айналаңда ата-аналарың болған кезде нағыз бақытты баласыңдар. Музыка тыңдау: «Достар» Сөзі: Фариза Оңғарсынова Әні : Айжәгіт Асанов Әнді тыңдай отырып мазмұны не туралы екенін сұрау. «Бақыт» деген сөздің айналасында балалармен пікірталас жүргізу. Сендер өздеріңді қай кезде бақытты санайсыңдар? Ән көңілді ме әлде көңілсіз бе? Қандай екпінде айтылып отыр? Дауыс жаттығулары: «Телқоңыр» (Сүгір). «Телқоңыр» күйінің негізгі әуенін «да» буынында орындау. Жақ сүйектері еркін қимылдайды, ауызды кең, дөңгелете ашады. Мига шабуыл Бұлбұл әдемі ән салады. Оның дауысы жіңішке, жоғары. Ал аюдың дауыс жуан және төмен. Оларды дауыстарына лайықты түбірлердің қайсысына отырғызар едің? Сызықты қосып көрсет. Ән айту: «Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек) Педагог әнді таныстырып
--	---	---	--	--	--

	қолымызды дөңгелек қозғалысқа келтіреміз. «р-р-р» деп айту. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Гүлдің ашылуы» 3. Аяқтары бірге қойылған. Отыру. Алақанды біріктіріп ұстау, орнынан тұрарда қолды жоғару созып алақанды ашу. (5- рет қайталау.) Б. қ.: «көңілді пингвин» 4.Өкшелерін беттестіру арқылы пингвиннің жүрісін көрсету. Қолдары жанда пингвиннің қанатын жасау. Орнында тұрып жүру, айналып жүру./10-15секунд/ Тыныс алу жаттығулары: «Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Негізгі жаттығуларды орындау: 1.Имектелген жолмен (имектеліп қойған жіп) алаңның қарсы жағына өту. 2.Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыру. Қолды жылдам созып жіберуге назар аудартады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көпірден еңбектеп өт».	Отан қорғау үшін қандай болуымыз керек? Ой дамыту Батырлық туралы мақал-мәтелдер -Батыр мың қол бастайды Шешен тар жерден сөз бастайды -Батыр туса ел ырысы -Жаңбыр жауса жер ырысы Есейгенде ер болып Елді жаудан сақтаймын Мағынасын түсіндіру. Қортынды.	Орнында тұрып жүру, айналып жүру./10-15секунд/ Тыныс алу жаттығулары: «Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Негізгі жаттығуларды орындау: 1.Имектелген жолмен (имектеліп қойған жіп) алаңның қарсы жағына өту. 2.Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыру. Қолды жылдам созып жіберуге назар аудартады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көпірден еңбектеп өт». Көпірді біз саламыз, Мәшине мен адамдар, Өзеннен өтсін қиналмай. Ойын ойнайтын ортаны құрастырамыз – жіптермен өзенді, гимнастикалық тақтайшаны судан өтетін көпір деп бейнелейміз. Көпірмен еңбектеп өтіп, келесі жағалауға өтуді ұсынады.		болған соң, әнде не туралы айтылғанын әңгімелейді. Ой қозғау. Сұрақ –жауап. Достық туралы, достары туралы балалар ойларын ортаға салады. Достарыңмен қалай ойнайсың? Достарың туралы әңгімеле. Бұл суреттен не көріп тұрсың? Тату достардың іс-әрекеттерін әңгімелеп бер. Әннің көңіл күйі, ырғағы қандай? Ән не туралы? Музыкалық-ырғақты қозғалыс: «Соқыртеке» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов). Әуен мен мәтінді дұрыс айта жүріп қимылдар жасау. Балалардың қалауы бойынша импровизация жасау, өңдеу, әрлеу.
--	---	--	---	--	---

	<i>Көпірді біз саламыз, Мәшине мен адамдар, Өзеннен өтсін қиналмай. Ойын ойнайтын ортаны құрастырамыз – жіптермен өзенді, гимнастикалық тақтайшаны судан өтетін көпір деп бейнелейміз. Көпірмен еңбектеп өтіп, келесі жағалауға өтуді ұсынады.</i>				
Серуенге дайындық	<i>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</i>				
	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>	<i>Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.</i>	<i>Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</i>
Серуен	Серуен № 7 <i>Ауа райына бақылау жасау</i>	Карточка №8 <i>Көктемгі ауа райын бақылау</i>	Карточка №9 <i>Құстарды бақылау.</i>	Карточка №14 <i>Ағаштарға бақылау жасау</i>	Карточка №19 <i>Бұталарды бақылау.</i>
	<i>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Көктемгі серуен картотекасынан</i>				
Серуеннен оралу	<i>«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.</i>				
	<i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i>	<i>Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу</i>	<i>Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту</i>	<i>Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. Жұю барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.</i>	<i>Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.</i>
Түскі ас	<i>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну</i>				
	<i>Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас</i>	<i>Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін</i>	<i>Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды</i>	<i>Тамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.</i>	<i>Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң</i>

	<i>құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.</i>	<i>сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.</i>	<i>қауіпсіздік ережелерін ескерту.</i>		<i>ауыздарын шаюды қадағалау</i>
Күндізгі ұйқы	<i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қояды пысықтау.</i>	<i>Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.</i>	<i>Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау</i>	<i>Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.</i>	<i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қояды пысықтау</i>
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№9 <i>Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық</i>	№10 Ояну <i>Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.</i>	№11 <i>Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық</i>	№ 15 <i>Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.</i>	№20 <i>Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.</i>
	<i>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</i>				
Бесін ас	<i>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.</i>				
	<i>Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.</i>	<i>Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.</i>	<i>Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.</i>	<i>Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.</i>	<i>Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау</i>
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	Кітап бұрышы Ертегілер елінде. Көркем әдебиет. <i>«Жеті лақ» ертегін суреттер арқылы қарау, ертегі кейіпкерлерін атау. Ертегі желісін түсіндіру.. Бет перде кейіп ертегіні сомдау. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. Дид ойын: «Ертегі кейіпкерлері» 1-Топ: Ешкі мен</i>	Кел, тыңдайық ертегі. «Балапандар» ертегісі Мақсаты: Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу. «Қонаққа барамыз» <i>Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.</i>	Суретпен жұмыс. «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балаларды мамандық иелерімен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру Саусаққа арналған жаттығу: <i>Бала,бала,балапан, Қане,қайсы алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат, Бала,бала,балапан, Қане,қайсы,алақан, Саусақтарың әйбат,</i>	Дидактикалық ойын <i>«Бұл қай кезде болады?»</i> Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды. Дид ойын: «Мүсіншілер» Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра алады. Денешынықтыру	«Жүргізушілер. сюжетті рөлді ойын Мақсаты: Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?» <i>Бақыт деген, шырағым Мынау әсем тұрағың. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні далаңның. «Ботам» деуіәжеңнің, Тыныштығыәлемнің.</i>

	лақтарды бояу. 2-топ: Қасқырды мүсіндеу.		Былай-былай ойнат .	Кіріспе бөлім. Амандасу Тиін балаларды қарсы алады. Алақанды соқ-соқ, Аяқпенен топ-топ. Шынтақтардабүгілді, Көздеріміз жұмылды. Тиін, тиін, ұйықтама, Бізбен бірге сен ойна. Тізбекте бір-бірден қолдарына бүршік ұстап жүру. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары. Б.қ.: «Тик-так» 1. Аяқтары ашақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау) Б. Қ.: «Иықтың жүруі» 2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /5 рет / Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі» 3. Аяқтар ашақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу./6 рет / Б.қ.: «Күнге жетемін» 4.Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд) Қорытынды: Тыныс алу жаттығулары: араның	
--	---	--	--------------------------------	--	--

				дыбысын салу (3-3-3), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл- қозғалыс. Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау: «Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады. 1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру. Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстіне қояды. 2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу. Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» – допты бір- бірінің қолына ұстату.	
Балалармен жеке жұмыс	Дид ойын: «Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.	Дид ойын: «Жыл мезгілдері» Ресурстар: Жыл мезгілдері көрсетілген суреттер, майда қима суреттер . Жүргізілу барысы: Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.	Дид ойын: «Әдемі өрнектер» Ресурстар: Геометриялық пішіндер, дайын өрнектер. Жүргізілу барысы: Дайын өрнектерге қарап отырып, берілген геометриялық пішіндерден қағаз бетінде геометриялық пішіндерден өрнек құрастырады.	Дид ойын: «Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз» Ойынның барысы: Баланы шеңберге отырғызады бірнеше саңырауқұлақ себеттің ішінде болады. Балаларға саңырауқұлақтың қайда өсетінін, қайда болатынын түсіндіре отырып, ортаға екі баланы шығарып ойын	Дид ойын: «Сиқырлы түстер» Ойын барысы: балаларға түрлі-түсті квадраттар-мен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.

				ережесін түсіндіру.	
Серуенге дайындық	<i>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.</i> <i>Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</i>				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау
Серуен	Серуен № 7 Ауа райына бақылау жасау	Картотека №8 Көктемгі ауа райын бақылау	Картотека №9 Құстарды бақылау.	Картотека №14 Ағаштарға бақылау жасау	Картотека №19 Бұталарды бақылау.
	<i>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.</i>				
Балалардың үйге қайтуы	<i>Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.</i>				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Мектепке дейінгі ұйым (білім беру ұйымының атауы) _____

Топ: Орта топ

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды (апта күндерін, айды, жылды көрсету): 12.05 – 16.05.2025ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<i>Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.</i>				
	<i>Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.</i>	<i>Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.</i>	<i>Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.</i>	<i>Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару</i>	<i>Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата- анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы</i>
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<i>Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.</i>				
	<i>«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.</i>	<i>Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру</i>	<i>Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.</i>	<i>Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.</i>	<i>Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата- анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы</i>
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	«Не артық?» Мақсаты: Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.	«Бағдаршам не дейді?» Мақсаты: Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргінішілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.	«Бола ма, әлде болмай ма?» Мақсаты: Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету. Берілген карточкадағы іс - әрекеттерді жасауға бола ма, әлде болмай ма және неліктен болмайтынын әңгімелей отырып, қауіпсіздік ережелерін бекіту.	«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары Мақсаты: Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.	«Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз» Мақсаты: Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.
	<i>Қауіпсіздік ойындар картотекасынан</i>				
Ертеңгілік жаттығу	<i>Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>

	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.	Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӨ)	Бала, бала, балақай, Қол соғайық алақай, Бір, екі, үш деп атайық, Саусақтарды тартайық Жалқау бала болмайық,	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнағ бір жүрер Достарым көп, білемін!	Достар, бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!	Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз	Жабырқауды білмейміз Жалқаулықты сүйеміз Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан
Кестеге сәйкес ҮІӨ	«Smart bala» жобасы - «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.				
	Ой қозғау. Сұрақ-жауап. Балалар табиғат дегеніміз не? Табиғат нешеге бөлінеді? Табиғат екіге бөлінеді. Өлі, тірі табиғат. Қалай ойлайсыңдар тірі табиғатқа не жатады? -Дұрыс адамдар, құстар, жануарлар. өсімдіктер, ағаштар Яғни, көбиетін, қоректенетін, өсетіндер жанды табиғатқа жатады. Ал жансыз табиғатқа не жатады? Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру: Жер бетінде жатады	Ой қозғау. Дид ойын: «Шатастырма» 1.Көктемде қар жаауады. 2. Қазір жаз мезгілі? 3.Көктемде қар ериді? 4.Қыста жапырақтар сарғаяды? 5.Жаз ең суық жыл мезгілі? 7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Ой дамыту: Дид ойын: «Бұл не?» Шарты: Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау. -Глобустың пішіні қандай? -Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді? -Біздің жерімізде құрғақ жер көп пе, су көп пе? Жер ғаламшары туралы	Қызығушылықты ояту. Дид ойын: «Кім жылдам?» Жұмбақ жасыру Бір жерінде ыстық, Бір жерінде суық Бір жерінде күн, Бір жерінде түн Кереметалыпнеткен. (Жер шары) Тыныштық сәті: Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау. Сұрақ-жауап Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? Табиғат – бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер және су, орман мен жануарлар. Табиғат ншеге бөлінеді?	Қызығушылықты ояту Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру Дәміде жоқ, түсі жоқ, Пайдаланбас кісі жоқ. СУ Ой дамыту. АҚТ технологиясы. -Су туралы түсінік беру. -Сұрақ-жауап. --Су қандай зат? -Оның қандай пайдасы бар? -Судың қасиеттері қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? (ішеді, жуынады) - Суды адамдардан басқа тағы нелер пайдаланады (жануарлар,	Қызығушылықтарын ояту. Дид ойын: «Кім жылдам?» Жұмбақ жасыру. Жұрттың бәрі сүйеді, Бірақ қарай алмайды. (Күн) Балалардың білімін нығайту. Күз белгілерін атап берулерін сұрау. Бүгін ауа райы қандай болып тұрғанын анықтау Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс. Күн туралы түсінік беру. Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылууды күннен алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге тік қарауға, ұзақ күюге, баскиімсіз жүруге

	Онымен ойнайсың Әр түрлі мүсін жасайсың. Құм Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс. Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз. Ал ғалымдар деген кім? Дұрыс, бүгін сендермен құмның қасиетін зерттеуге барамыз. Саяхат Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен. Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке, құрт т.б Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр. Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік. Ал құмды не үшін пайдалануға болады? Құрылыста, ыдыс жасаға нда, шыны, айна. Балалар сендер ғалымдар боласыңдар. Тәжірибе алаңы. Тәжірибе №1 1-нұсқа. Ыдыстағы құмды тупікше арқылы үрлейміз. желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады.	түсінік беру. Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді. Дид ойын: «Табиғатты аялайық» Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді. Жасыл шөпті жұлға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді. Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді. Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ. Гүлді жұлға болмайды, гүлді аялау керек. Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі. Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы. Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз. Сергіту сәті. Біз кішкентай баламыз, Өсіп-өсіп толамыз. Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз. 6. Ой толғаныс. Сұрақ – жауап. -Айналамызды қоршап, жайқалып өскен ағаштар не үшін керек? Табиғат байлықтары на нелер жатады? -Оны қорғау деген не?	Атау. Ой дамыту. тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру. 1-аялдама Су Сылдырапағып жатқан не ? -Дұрыс бұл су. -Ал судың қандай пайдасы бар? Су өлі табиғатқа жатады, ал біз адамдар суды ішеміз бізге пайдасы өте көп. Демек өлі табиғат пен тірі табиғат бір-бірімен тығыз байланысы бар ма? Сергіту сәті. 2-аялдама Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру Бар ма, жоқ па, оны анық білмейсің Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің? Ол не ? АУА - Ауа не үшін керек? - Ауаның түсі қандай? - Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады Дид ойын: «Зерттеушілер» 1-тәжірибе: Әр баланың қолына айна беріледі. Балалар айнаға	өсімдіктер) -Су аға ма? Неліктен? Өйткені ол сұйық.. Сергіту сәті. Ал балалар тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды созайық, Су ішінде қалықтап, Қәне, жүзіп алайық, Оңға, солға бір қарап, Денемізді бұрайық Балаларды топқа бөлу. Дид ойын: «Зерттеушілер» Тәжірибе жасау 1-топ. Сұт пен суға тәжірибе Қайсысы көрінетінін, қайсысы көрінбейтінін бақылайды. "Су - мөлдір" 2- топ. Суға қант пен тұз қосып тәжірибе. Суға қант пен тұз қосу және судың өзі дәмін татады. "Суда дәм жоқ" 3-топ Бояулармен. Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан тұс пайда болғанын бақылау. "Су - түссіз" 4- топ. Су және ванилин Яғни: "Судың иісі жоқ" Рефлексия Сұрақ-жауап Су қандай? Балалардың жауабы. Ө Тұрманжанов «Табиғатты аялайық» Сүйейік табиғатты, аялайық!	болмайтынын ескерту. Дид ойын «Дәл сондайын тап» Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды. Сергіту сәті. Күн шығыстан жарқырап шықты, (қолдарын жоғары көтереді, созады) Күн батысқа батты. (Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді). Тамаша, тамаша, Күн жайнады жаңаша. Бәрімізге көңілді Бүләмір тамаша! (Қол соғады. жымияды). Бала үні. 4. Шығармашылық орталықта жұмыс жасау. Дид ойын: «Күн құрастыр» Шарты: Бөліктерден күн құрастырады. Балаларды мадақтау. Қорытынды. Сұрақ жауап арқылы қорытындылау. Балаларды мадақтау. Музыка Тақырыбы: Қызыл, жасыл, көк шарлар Көңілді музыка әуенімен балала рды қарсыалу. Марш (М. Раухвергер) ойналып, шеңбер бойымен жүріп, марш екпінімен тізені көтере адымдай басу. Балалар санына сай түрлі түсті шарларды дайындау,
--	---	---	--	---	--

	2-нұсқа. Қасықтың көмегімен төбешік жасау. Құм қандай? Сусылдақ, жылжымалы. Сергіту сәті: Күн болып жанайық Мөлдір судай ағайық Гүл болып жайнайық Терең-терең домалап Жүргіріп-жүргіріп алайық. Тәжірибе№3 Енді стакандағы суға «воронка» қасықпен құм салайық, не байқадық тесіктен өтіп кетті су сияқты ия. Яғни құм сусымалы және ол суға батып кетті ,ол ауыр екенін байқадық Ой қозғау. Дид ойын: «Тіліші» Шарты: Балаларға микрофонды беріп ұя алған білімдерін тексеру. Сендерге саяхат ұнады ма? Балаларды мадақтау Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу Тиін балаларды қарсы алады. Алақанды соқ-соқ, Аяқпенен топ-топ. Шынтақтарда бүгілді, Көздеріміз жұмылды. Тиін, тиін, ұйықтама, Бізбен бірге сен ойна. Тізбекте бір-бірден	-Табиғатты сүйе білу деген не? Қазақ тілі Тақырыбы: Табиғат біздің досымыз. Қызығушылықты ояту. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Табиғаттың сәні, Таза ауаның нәрі. Көрік берген далама, Білер оны бар бала. (Ағаштар) Сұрақ – жауап. Ой қозғау. Ағаштар және орман туралы түсінік беру. - Сұрақ – жауап. -Қазір қандай мезгіл? -Ағаштарда қандай өзгерістер болып жатыр? -Ағаштар бізге не үшін қажет? -Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді? -Неге ну орман дейміз? Сергіту сәті: Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кін-кішкентай ағаштар, Биік болып өседі. - Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардың барлығы табиғат деген ұғымды білдіреді.	үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді 2-тәжірибие: Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік. - ауасызтыныс алуға бола ма? Қортынды От та, суда, ауа да Жан-жануарбарлығы Ормантеңізтауларда Табиғаттыңбайлығы. Бала үні. Балаларды мадақтау Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу Маймыл ойыншықпен таныстыру. Кішкентай маймылдарды бейнелеуді ұсынады. Бір-екі-үш, бұрылдықы, Маймылға біз айналдық. Күнге қолды біз созып, Жүрдік оңға, солға да, Отырамыз, тұрамыз, Шаршамаймыз сонда да. Ойын гимнастикасы: «Маймылдар» Таң атпастан алаңда Маймылдар жүр серуендеп. Оң аяқпен топ-топ!, Сол аяқпен топ-топ! Қолдарын созды жоғары, Қане кім биікке? Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары. Б.қ.: «Көбелек қонды»	Біз де онан жақсылықты аямайық! Анадай табиғаттың аясында Жадырап жас балаша дем алайық!	тарату. Шармен музыка жетекшісінің таңдауымен әуенге биі қимылдарын көрсету. Кімде қандай түсті шар? Қызыл, сары, көк шар, Қолымызда көп шар Әуеде қалқиды, Әніміз шалқиды. Музыкатың дау: Балалар, сендер шармен ойнағанда қуандыңдар ма? Олай болса, мына әуенді бірге тыңдап көрейік. «Қуанамын» (М.Ержанов, өңдеген А.Исакова). Әннің көңіл күйімен сипатына балалардың көңілінаудару. Әнайту: «Шар» (Б.Дәлденбаев, Ж.Әбдірашев). Әнді орындап, көңілді, ойнақы орындалатынын түсіндіру. Әннің әуенін бірнеше рет қайталап, үйрету. Балаларға ән мазмұнын асәйкес биі қимылдарын жасауды ұсыну. «Әуеде қалқиды» деген жерде шарларын қалықтап бұлғау керек. «Торғай» (А.Райымқұлова) әнін қайталау, еске түсіру. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар: «Кішкентай би» (Н.Александрова). Қарапайым би қимылдарын еске сақтау, жоғары және төмен дыбысталуын ажыратуға үйрету. Өткен ҰІД-де үйренген таныс әндерді қайталау, еске түсіру. Әннің сипатына сай бірге қосыла, дауысқа күш
--	---	---	---	---	---

	қолдарына бүршік ұстап жүру. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары. Б.қ.: «Тик-так» 1. Аяқтары алишақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау) Б. Қ.: «Иықтың жүруі» 2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /5 рет / Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі» 3. Аяқтар алишақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу./6 рет / Б.қ.: «Күнге жетемін» 4. Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд) Қорытынды: Тыныс алу жаттығулары: араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл- қозғалыс. Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау: «Саябақта»: Балаларды	Табиғат тірі табиғат және өлі табиғат болып екіге бөлінеді Дид ойын: «Жалғасын тап» Жансыз табиғат - Жанды табиғат - Жанды табиғат жансыз табиғатсыз (тіршілік ете алмайды) Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам» Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзбау, өрмекиінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйм салынғанын айтады. Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бүлдірмей өзін дұрыс ұстау ережелері қажет екенін есте ұстауы тиіс. Шығармашылық бұрыш Еркін тақырыпта жұмыс. Балаларды мадақтау.	1. Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Иыққа қонған көбелекті көру. басты оңға, солға бұру, «қонды» деп айту. /6 рет қайталау/ Б. қ.: «Жыланның қозғалысы» 2. Аяқ иық көлемінде, қолды жанға созу. Жыланның қимылын жасау. иықты ирелеңдете айналдыру. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Қайшы» 3. Аяқтар алишақ қойылған, қолдар жан-жақта, қолдарды қайшылау./5 рет қайталау./ Б. қ.: «Жұлдызша» 4. Қолдары белде. Аяқты бірге ұстау. Орнында секіріп аяқты және қолды жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және қолды белге қою, «хоп» деп айту. /5 рет қай/ Шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүгіру. Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш). Терең тыныс алып, демді шығару. Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау: Жіпті (таспаны) ұстап шеңбер бойымен жүгіру. «Әткеншек» ойыны – музыка ырғағымен бір қарқында қозғалу.		үсірмей, мазмұнын түсіне орындауға үйрету. «Музыкалық аспаптар дүкені» ойыны («Муз-дидактикалық ойындар» жинағынан) Балалар музыкалы қ аспаптардың дауыстарына жыратады.
--	--	---	---	--	--

	атын атап шақырады. 1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру. Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды. 2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу. Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» – допты бір-бірінің қолына ұстату.		Орнында тұрып ұзындыққа секіру (30 см қашықтыққа) Ойын жаттығуы. Ені 30 см матадан өзенді бейнелейді, маймылдарға одан секіріп өтуді ұсынады. Қалай секіруге болатынын түсіндіріп, секіріп көрсетеді. Екі аяқпен бір мезетте итерілу керек екеніне назар аудартады. Қимыл-қозғалыс ойыны:«Тиіп кетпе!» Жіптер арқылы алаң шегарасын белгілейді (5метр) – еңбектеуді топ болып орындайды.		
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киімдегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	Картотека №8 Көктемгі ауа райын бақылау	Картотека №9 Құстарды бақылау.	Картотека №16 Бұталарды бақылау.	Картотека №19 Қараторғайларды бақылау.	Картотека №20 Ұяларды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Көктемгі серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету,	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. Жұю барысында сумен	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.

	<i>киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i>	<i>ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу</i>	<i>сүлгілеріне сұрту</i>	<i>ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.</i>	
Түскі ас	<i>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну</i>				
	<i>Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.</i>	<i>Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.</i>	<i>Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.</i>	<i>Тамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.</i>	<i>Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау</i>
Күндізгі ұйқы	<i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.</i>	<i>Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.</i>	<i>Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау</i>	<i>Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.</i>	<i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау</i>
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	Жаттығу кешені № 16 <i>Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.</i>	Жаттығу кешені № 17 <i>Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.</i>	Жаттығу кешені № 18 <i>Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық</i>	Жаттығу кешені № 19 <i>Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық</i>	Жаттығу кешені №20 <i>Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық</i>
	<i>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</i>				
Бесін ас	<i>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.</i>				
	<i>Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.</i>	<i>Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.</i>	<i>Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.</i>	<i>Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамау Тамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.</i>	<i>Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау</i>
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-	Дидактикалық ойын: «Құлыпты аш» <i>Мақсаты: логикалық ойлай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады. Күтілетін нәтиже: Балалар жыл мезгілдерінің атауларын</i>	Дид ойын: «Сиқырлы суреттер» Мақсаты: бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады. <i>Еркін ойын</i>	Отан» Ж. Әбдірашев. <i>«Отан – әжем, Отан-анам!» «Туған ел!» деп, «Туған жер!» деп, Ол бекерге аталмаған... Атам, Әжем, Әкем, Анам – Тәртеуі де «Отан!» маған. Тәртеуі де «Ботам!» дейді, «Ер азамат атан!» дейді ..</i>	Дид ойын: «Жаңбырлы ауа-райы» <i>Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады. Еркін ойын Жанама бақылау.</i> Денешынықтыру	Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева <i>Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!</i> <i>Еркін ойын</i>

әрекеті, кітап қарау және басқалары)	атап, оларды бір-бірінен ажырата біледі. Еркін ойын		Еркін ойын Жанама бақылау.	Кіріспе бөлім. Амандасу Маймыл ойыншықпен таныстыру. Кішкентай маймылдарды бейнелеуді ұсынады. Бір-екі-үш, бұрылдық, Маймылға біз айналдық. Күнге қолды біз созып, Жүрдік оңға, солға да, Отырамыз, тұрамыз, Шаршамаймыз сонда да. Ойын гимнастикасы: «Маймылдар» Таң атпастан алаңда Маймылдар жүр серуендеп. Оң аяқпен топ-топ!, Сол аяқпен топ-топ! Қолдарын созды жоғары, Қане кім биікке? Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары. Б.қ.: «Көбелек қонды» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Иыққа қонған көбелекті көру. басты оңға, солға бұру, «қонды» деп айту. /6 рет қайталау/ Б. қ.: «Жыланның қозғалысы» 2. Аяқ иық көлемінде, қолды жанға созу. Жыланның қимылын жасау. иықты ирелеңдете айналдыру. /5 рет қайталау/ Б.қ.: «Қайшы» 3. Аяқтар ашақ қойылған,	Жанама бақылау.
---	--	--	---------------------------------------	---	------------------------

			қолдар жан-жақта, қолдарды қайшылау./5 рет қайталау./ Б. қ.: «Жұлдызша» 4. Қолдары белде. Аяқты бірге ұстау. Орнында секіріп аяқты және қолды жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және қолды белге қою, «хоп» деп айту. /5 рет қай/ Шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүгіру. Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш). Терең тыныс алып, демді шығару. Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау: Жіпті (таспаны) ұстап шеңбер бойымен жүгіру. «Әткеншек» ойыны – музыка ырғағымен бір қарқында қозғалу. Орнында тұрып ұзындыққа секіру (30 см қашықтыққа) Ойын жаттығуы. Ені 30 см матадан өзенді бейнелейді, маймылдарға одан секіріп өтуді ұсынады. Қалай секіруге болатынын түсіндіріп, секіріп көрсетеді. Екі аяқпен бір мезетте итерілу керек екеніне назар аудартады. Қимыл-қозғалыс	
--	--	--	--	--

				<i>ойыны:«Туір кетпе!» Жіптер арқылы алаң шегарасын белгілейді (5метр) – еңбектеуді топ болып орындайды.</i>	
Балалармен жеке жұмыс	<i>Дид ойын: «Орнын тап» Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.</i>	<i>Дид ойын:«Балабақша» Мақсаты: балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі</i>	<i>Дид ойын: «Не қайда тұрады?» Мақсаты: Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.</i>	<i>Дид ойын: Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр- түсін, пішінін, атын атай алады.</i>	<i>Дид ойын: «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.</i>
Серуенге дайындық	<i>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</i>				
	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.</i>	<i>Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>	<i>Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</i>	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</i>	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</i>
Серуен	<i>Картотека №8 Көктемгі ауа райын бақылау</i>	<i>Картотека №9 Құстарды бақылау.</i>	<i>Картотека №16 Бұталарды бақылау.</i>	<i>Картотека №19 Қараторғайларды бақылау.</i>	<i>Картотека №20 Ұяларды бақылау.</i>
	<i>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.</i>				
Балалардың үйге қайтуы	<i>Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.</i>				
	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.</i>	<i>Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.</i>	<i>Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.</i>	<i>Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.</i>	<i>Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.</i>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Мектепке дейінгі ұйым (білім беру ұйымының атауы) _____

Топ: Орта топ

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды (апта күндерін, айды, жылды көрсету): 19.05 – 23.05.2025ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
--------------------------	----------	----------	----------	----------	------

Балаларды қабылдау	<i>Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.</i>				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата- анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<i>Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.</i>				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата- анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	«Қандай белгіні тап?» Міндеттері: Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану қабілеттерін дамыту.	«Бағдаршам» Мақсаты: Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қиылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.	«Керемет жаяу жүргінші кім?» Міндеттері: балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту (жол белгілері, жаяу жүргіншілер өткелі); табандылыққа, зейінділікке тәрбиелеу.	«Көлікпен саяхаттау» Мақсаты: балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы білімдерін бекіту.	«Дұрыс белгіні табыңыз» Мақсаты: Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.
	<i>Жолда жүру ережесіне арналған ойындар картотекасынан</i>				
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	<i>Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту</i>				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды	Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.	Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.

	суреттер дұрыс салынған ба? Балалар: Жоқ. Ол нені салғысы келді? Балалар: көліктерді. Ол не ұмытты? Балалар: дөңгелектерін. Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе? Шығармашылық бұрыш. Дид ойын: «Аяқталмаған суреттер» Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау. Сергіту сәті. Біз ауада ұшамыз, (қолдар екі жаққа, дене алға еңкейтілген) Кемеде тұрмыз, (дене алға еңкейтілген, қол маңдайда, алысқа қараймыз) Көлікпен біз жылдам, жылдам жүреміз, (қолдар рульді ұстайды, рульді бұрыңыз) Пойыз бар жылдамдықпен жүгіреді (қолды шынтақтан бүгіп, пойыз қозғалысы) Дид ойын : «Кім нені басқарады» Шарты: ойын доп	(Ұшақ) 2. Қос күрекпен еседі, Су көлігі деседі. (Қайық) 3. Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды . (Жеңіл көлік) Балаларды мадақтау. Менің сүйікті бұрышым Суреттер көрмесі. «Көңілді көліктер» Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді: Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық Темір жол көліктері – Поезд Ал, жерде жүретін көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл және ауыр көліктер. Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз. Машина, автобус т.б Сергіту сәті. Мәшине жүргізу. Қолыңды қойда рөлге, Моторға қосыл гүлде. Дөңгелекке жел толтыр, Машинаға тез отыр. Басқышты басамыз, Жүреміз енді зулаймыз. Балаларды пішіндер арқылы орталыққа бөлеу 1- орталықтағы балаларға Балаларға тапсырманы түсіндіру, жасалу жолдарын көрсету. өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін	3. Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды . (Жеңіл көлік) Шығармашылық бұрыш. Дид ойын: «Аяқталмаған суреттер» Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау. Балаларды мадақтау. Менің сүйікті бұрышым Суреттер көрмесі. «Көңілді көліктер» Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді: Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық Темір жол көліктері – Поезд Ал, жерде жүретін көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл және ауыр көліктер. Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз. Машина, автобус т.б Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Шеңбер бойымен еркін жүру. Шеңбер бойымен тұру. / шеңберге тұрарда	мысалы: суда жүзетін, жерде жүретін, әуеде ұшатын және жер асты көліктері. Жерде жүретін көліктерге: Жеңіл көлік, велосипед, пойыз, автобус, троллейбус, жүк көлігі. Әуеде ұшатын көлік түрлеріне: Ұшақ, тік ұшақ, зымыран. Суда жүзетін көлік түрлеріне: Кеме, қайық жатады. 4. Сергіту жаттығуы 1,2,3,4-машинаны жүргізуді бейнелейміз. 1,2,3,4-велосипед тебуді бейнелейміз. Тез, тез тебеміз. Дид ойын: «Ұшады, жүреді, жүзеді» Шарты: Көліктің түрлері туралы айтылады. Жүретін көлік болса, қолдарымен дөңгелетіп айналдырады, әуе көлігі болса, қолдарын жоғары көтереді, су көлігі болса, қолдарын үшбұрыштап, көрсетеді. Ой қозғау. Топқа бөлу. Қызыл, сары, жасыл текшелермен Дид ойын: «Сықырлы текше» Шарты: Әр топтан бір бастаушы педагогтан текше алады, әр текшеде	мұқият тыңдаңдар. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Төрт аяғы дөңгелек Қозғалады орнынан, Жүреді ол дөңгелеп, Жүйіткіді желменен, Дауысы бар гүрілдек. Жауабы: Машина. Тамаша қараңдаршы, сықырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар. Қоян: Ішінде не бар, көрейінші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады? Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз. Дидактикалық ойын «Суреттерді жина» Шарты: Қиынды суреттерді құрастыру. Суретте не бейнеленген? Балалар: Ұшақ. Дұрыс Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады. - Сендер ұшақпен ұшықтарың келеді ме? Балалар : Иә. Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар. Сергіту сәті. Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа. Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға
--	--	--	--	---	---

	арқылы жүзеге асырылады Мақсаты : Грамматикалық құрылымды жетілдіру, тақырыптық суреттерді пайдалану - Ұшақпен кім ұшады? (ұшқыш) - Көлікті кім жүргізеді? (жүргізуші) -Зымыранды кім басқарады? (зарышкер) -Кемені кім басқарады? (капитан) -Тікұшақты кім басқарады? (ұшқыш) - Автобусты кім жүргізеді? (жүргізуші) - Пойызды кім жүргізеді? (жүргізуші) - Сіз атаған нәрсені бір сөзбен қалай атауға болады? (мамандықтар) Біз не туралы әңгімелестік? Көлік түрлері туралы әңгімелестік Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Шеңбер бойымен еркін жүру. Шеңбер бойымен тұру. / шеңберге тұрарда себеттен бір доп алу Негізгі бөлім: Жалпы даму	салуды тапсыру. 2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру. 3-орталық жол үстіне машина суретін жапсыру. 4- орталық зебра жол мүсіндеу. Сұрақ-жауап Жасаған жұмыстарыңда қандай геометриялық пішіндер қолданылды? Бағдаршамда неше түс бар? Ойын: «Сақ бол!» Шарты: Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру) Сары көзін жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру). Балаларды мадақтау. Қазақ тілі Бағдаршам Мига шабул. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Үш көзі бар қаз-қатар, Кезек-кезек ашады. Үшеуінен байқасам, Үш түсті нұр шашады. (бағдаршам) Сұрақ жауап Ой қозғау. -Бағдаршам дегеніміз не? Ол қандай қызмет атқарады?	себеттен бір доп алу Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары. Доппен Б.қ.: «Жоғары –төмен» 1. Аяқтары алысқа қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5рет қайталау./ Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы» 2. Аяқтар алысқа қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу, әр бұрылған сайын « көрдім» деп айту. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Дәл тигіз» 3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/ Б. қ.: «Доп қашты» 4. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/ Шеңбер бойы маршпен жүру.Еркін жүру.(допты себетке қою) Тыныс алу жаттығулары: «ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Негізгі қимылдарды орындау:	әр түрлі көлік түрлері бар, сол көлік түрлерін топ болып құрастыру. Қорытындылау. -Балалар біз бүгін қандай көлік түрлерімен таныстық? -Ол көліктер не үшін қажет? Қонжықпен қоштасу.	еңкейеді. Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау. Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа. Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру. Біз қонамыз – тізені бұгу. Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар. Дид ойын: «Көліктер» Шарты: Балалар көліктің суретін жинайды. Ой дамыту. -Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді? -Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық. Дид ойын: «Бұл не?» Шарты: Балалар кеменің суретін жинайды. Сұрақ – жауап Кеме қандай көлік түріне жатады? Кемені қайдан көруге болады? Кеме машина жолмее жүре алама? Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады. Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін. Шығармашылық бұрыш.
--	---	--	--	---	---

	жасаттызулары. Доппен Б.қ.: «Жоғары – төмен» 1. Аяқтары алыс қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы» 2. Аяқтар алыс қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу, әр бұрылған сайын «көрдім» деп айту. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Дәл тигіз» 3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау./ Б. қ.: «Доп қашты» 4. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15 секунд/ Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру. (допты себетке қою) Тыныс алу жасаттызулары: «ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р» деп айту. Мұрынмен дем алып,	Балалар бағдаршамның неше көзі бар? -Түстері қандай? Ой дамыту. АКТ технологиясы. Экраннан бағдаршам туралы бейнеролик көрсету, түсіндіру.. «Бағдаршам» өлеңін жаттау. Менің атым-бағдаршам Кеудем толы жанған шам Қызыл көзім жанғанда Сақ болыңдар тоқтаңдар! Сары көзім жанғанда Сабырлылық сақтаңдар! Жасыл шамды көрсеңіз Бола береді өтсеңіз! Бір адым әдісі арқылы тапқырлық жаттау. Балаларды мадақтау Дид ойын: «Бағдаршамды құраймыз» Сергіту сәті Тік ұста бойыңды, Жоғары соз қолыңды. Соз қолыңды тағы да, Жеткіз жираф мойына. Дид ойын: «Бағдаршам» Балалар бағдаршамның қызыл түсі көрсеткенде тұрамыз, сары түсін көрсеткенде қол шапалақтаймыз, жасыл түсін көрсеткенде жүреміз Қортынды.	1. Допты екі қолымен бастан асыра лақтыру. Бүгілген қолдарды жылдам әрі жігерлі қимылмен алға-жоғарыға қарай созып, доптың ұшу траекториясына дұрыс бағыт беру. 2. Орнында тұрып ұзындыққа секіру (30 см қашықтыққа) – аяқтың итеріліуін қолдың қимылымен сәйкестендіру. Ойын жасаттығуы: «Өзеннен секіріп өт!» – өзеннің енін 30 см матадан құрастыру. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Әткеншек». Демалып, әткеншек тебуге ұсыныс жасайды. Әрең, әрең, әрең Әткеншектер айналды. Содан кейін бәрі жылдам, жылдам шыркөбелек айналды. Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім тоқташы. 1-2, 1-2, міне, осымен ойын бітті.		Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Дайын кеме суретін бояу. 2-топ: Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру. «Құрметті достар» Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек. Ұшақты, машинаны және кемеңі бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады. Дид ойын: «Кім жылдам» Шарты: Жұмбақ шеңберін тауып, қорапты жабу. Жүктер мен адамдарға қызмет етеді, Түрлері көп жүретін Көкте зулап, суда шулап, Құрлықта зырғып жүреді. Жауабын кім біледі (Көлік) қорап жабылады. Педагог қоянға бұрылып: Қоян, балалар саған көмектесті ме? Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар, мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін. Қош бол достар. Сау бол, қоян. Қортынды:
--	--	---	--	--	---

	ауыздан демді шығару. Негізгі қимылдарды орындау: 1.Допты екі қолымен бастан асыра лақтыру. Бүгілген қолдарды жылдам әрі жігерлі қимылмен алға-жоғарыға қарай созып, доптың ұшу траекториясына дұрыс бағыт беру. 2.Орнында тұрып ұзындыққа секіру (30 см қашықтыққа) – аяқтың итеріліуін қолдың қимылымен сәйкестендіру. Ойын жаттығуы: «Өзеннен секіріп өт!» – өзеннің енін 30 см матадан құрастыру. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Әткеншек». Демалып, әткеншек тебуге ұсыныс жасайды. Әрең, әрең, әрең Әткеншектер айналды. Содан кейін бәрі жылдам, жылдам шыркөбелек айналды. Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім тоқташы. 1-2, 1-2, міне, осымен ойын бітті.				Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемеңі қалай атауға болады? Балалар: Көлік. Жарайсыңдар. Музыка Тақырыбы: «Менің музыкалық әлемім» Музыкалық сәлемдесу. Жеңіл әуенді бубен аспабында ойнап, балаларға кезекпен ырғақты сезіне орындауды ұсыну. Музыка әлемі туралы мағұламат беру. Балалардың ой-қиялдары, армандары туралы әңгімелесу Музыка тыңдау: «Балалығым балғын шағым» (муз. Е. Ташев, сөзі Т. Қажыбаев). Тыңдаған әннен алған әсерлерін, мазмұны, көңіл күйі туралы сұрау, әңгімелеу (көңілді, ашық-жарқын т.б.) Дауыс жаттығулары: «Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді дауыс ырғағымен қол қимылдары арқылы жоғары, төмен көрсете білу. Ән айту: «Мен елімнің ертеңі» (муз. мен сөзі Л. Мұқашева). Педагог әнді аспап-тың сүйемелдеумен орындап, балаларға сұрақтар қояды: – Қарқыны қандай? – Көңіл күйі қандай? – Ән мәтінінде не туралы айтылады? Бірнеше
--	--	--	--	--	--

					топтарға бөлініп, ән ырғағын шапалақтап, әрі қарай бубен ырғағымен көрсетуді ұсыну. Ырғақты дәл көрсете білуге үйрету. Аспаппен танысу: Бубен аспабымен таныстыру. Ұрмалы аспап екенін ұғындыру. Музыкалық-ырғақты қозғалыс: Қазақ биі «Айгөлек» (өңдеген Е. Лапин). Қазақтың кейбір ұлттық би элементтерімен таныстыру, суреттен көрсету. Балалар орындарынан тұрып, би қимылдарын қайталайды. Әуенге қосылып, мәнерлі қозғалыстар жасайды. Өздері ойдан шығарған би қимылдарымен көрсету. Екі топқа бөліну, бір топ би қимылдарын жасайды, екінші топ бубен аспаптарында ырғақпен ойнайды.
Серуенге дайындық	<i>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</i>				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	Картотека №15 Бақбақтың өсуін бақылау	Картотека №16 Бұталарды бақылау.	Серуен № 7 Ауа райына бақылау жасау	Серуен № 9 Күннің көзін бақылау.	Серуен № 11 Құстарды бақылау.
	<i>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Көктемгі серуен картотекасынан</i>				

Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жесуді үйрету.	Асты ұқыпты жесу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	Тамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қояды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қояды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№12. 1. Ояну Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз	№13. 1. Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	№14. 1. Ояну Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	№15. 1. Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	№16 1. Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыңдар
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жесуді үйрету.	Асты ұқыпты жесу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамау Тамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау
Балалардың дербес іс-әрекеті	Балық Балықтар туралы толық түсінік беру, балықты	Жазғы ағаштар. Графикалық техниканың жаңа түрімен - «өсімдік	«Жаңбырлы ауа-райы» Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен	«Жұлдызды аспан» Түнгі аспанға балауыз шам арқылы бейне беру.	Әдемі гүлдер щетка әдісі Тіс щеткасы мен

(қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету. Тұзбен салу. Бояулар, қылқалам, су ыдысы, қол сүлгі	басуымен» таныстыру. Композиция, түстерді қабылдау сезімдерін дамыту	танысу үшін біз қағаздың бүкіл бетіне нүктелік, ритмикалық және біркелкі қолдану қабілетін қалыптастырамыз.	Денешынықтыру Кіріспе бөлім Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер? Жарайсыңдар. Біз оларға еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-қозғалысты біз сәтті орындаймыз. Оңға бұрылып бір қатармен сапқа тұрады. Бір қатармен сапта жүру. Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын беліне қояды – «түлкі ақырын таяп келеді», табанының ішкі жағымен жүру – «ая талтаңдап келеді», кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді. Алға қарай секіру – «қояндар секіреді». Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып келеді». Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланша жүру – «жылан жорғалайды». Шеңбер бойымен тұру. Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары Түлкіге арналған қолғап. Б.қ.: аяқтар табан	тамшыларды шашырату техникасын енгізу. бояуды кішкене алуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу
--	--	---	--	---	--

			қаиықтыгына сәйкес. 1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет. Туін інінде. Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді, 2 – б.қ. 4–5 рет. Құндыздар отын жаруда. Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет. Ал, кірпіде – саңырауқұлақ. Б.қ.: аяқты табан қаиықтыгына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген. 1 – отырады, қолын еденге тіреді, 2 – тұрады, б.қ., 4 рет қайталау. Қоянға арналған нималар. Б.қ.: түрегеп тұрады, қолдарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді. Қимылдың негізгі түрлері: 1. Қолды белде ұстап, текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен) жүру. Түлкі келеді көпірмен, Құйрығы оның бұлғаңдап. Қолындағысын түсірмей Серуендейді масайрап.	
--	--	--	--	--

				2.Сәкі үстінде төрттағандап еңбектеу. Маймақ аяқ аюлар Орманда жүр серуендеп. Бөренеден ол жылдам, Ептілікпен аттады. Қабырғасын ауыртпай Керіліп ол алды. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар мен қасқыр».	
Балалармен жеке жұмыс	Дид ойын: «Не артық?» Мақсаты: Суретте тұрған артық затты таба біледі.	Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз» Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.	Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?» Мақсаты: Балалар құстар туралы түсіне отырып, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.	Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз» Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.	Дид ойын: «Жеке атауын ата» Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап, түстерін, пішіндерін ажырата біледі.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау
Серуен	Картотека №15 Бақбақтың өсуін бақылау	Картотека №16 Бұталарды бақылау.	Серуен № 7 Ауа райына бақылау жасау	Серуен № 9 Күннің көзін бақылау.	Серуен № 11 Құстарды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Мектепке дейінгі ұйым (білім беру ұйымының атауы) _____

Топ: Орта топ

Балалардың жасы: 3 жас

Қандай кезеңге жасалды (апта күндерін, айды, жылды көрсету): 26.05 – 30.05.2025ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<i>Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.</i>				
	<i>Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.</i>	<i>Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.</i>	<i>Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.</i>	<i>Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару</i>	<i>Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата- анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы</i>
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<i>Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.</i>				
	<i>«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.</i>	<i>Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру</i>	<i>Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.</i>	<i>Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.</i>	<i>Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата- анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы</i>
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Картотека № 18 Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.	Картотека № 21 Дид ойын: «Балық аулау» Мақсаты: сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.	Картотека № 20 Дид ойын: «Орнын тап» Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.	Картотека № 17 Дид ойын: «Жеке атауын ата» Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.	Картотека № 15 Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?» Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.
Ертеңгілік жаттығу	<i>Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>	<i>Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</i>
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	<i>Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту</i>				
	<i>Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны</i>	<i>Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.</i>	<i>Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып</i>	<i>Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік</i>	<i>Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.</i>

	дұрыс пайдалануды үйрету.		жеуге кеңес беру.	ережелерін түсіндіру.	
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӨ)	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.
Кестеге сәйкес ҰІӨ	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру – жаз мезгілінің қасиеттерін, кіріктірілген ұғым түсіндіру.				
	Қызығушылықтарын ояту. Дид ойын: «Кім жылдам?» Жұмбақ жасыру. Жұрттың бәрі сүйеді, Бірақ қарай алмайды. (Күн) Балалардың білімін нығайту. Күз белгілерін атап берулерін сұрау. Бүгін ауа райы қандай болып тұрғанын анықтау Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс. Күн туралы түсінік беру. Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылыуды күннен алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге тік қарауға, ұзақ күйге, баскиімсіз жүруге болмайтынын ескерту. Дид ойын: «Дәл	Ғажайып сәт: Ақ көгершін ұшып келеді. Сәлеметсіз бе балалар? Мені табиғат-ана жіберді. Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! 2.1. Табиғат ананың хатын оқу. Сәлеметсіз бе балалар! Балалар сендер табиғатты сүйіп, оны қорғау дегенді білесіңдер ме? Өлі және тірі табиғат деген не? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат арқылы тапсырма беріп жібердім. Табиғат ананың тапсырмасын орындау 3. Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс. - Балалар табиғат дегеніміз не? - Табиғат нешеге бөлінеді? Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығын түсіндіру. 4.Ой қозғау «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?» - Ауа таза болу үшін не істеу	Психологиялық дайындық Күн шуағын жинаймын. Достарыма сыйлаймын. Сұрақ-жауап Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ шешу. Күн ысып, Жеміс - жидек пісіп, Ел егінін орады, Бұл қай кезде болады? (Жаз) Қазір қандай мезгіл? Күн қандай болып тұр? Жаз мезгілі ұнайма? 1. Ой қозғау. Суретпен жұмыс. Жаз мезгілі туралы түсінік беру. 	Ой қозғау. Мнемотехника әдісі Жаз мезгілі туралы түсінік беру. -Жазда дала қандай болады? -Ауа райы қандай болады? -Жаз мезгілін не үшін жақсы көресіңдер? Ой дамыту. Сурет арқылы тақпақ жаттату: Тірек –сызбаны пайдаланып жаз туралы тақпақ оқу. Алақай, алақай, Қуанды балақай. Жадырап жаз келді. Ойнаймыз, алақай. Сергіту сәті: Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі	Қызығушылықты ояту. Тренинг ойын – «Табиғатпен сырласу». Авторы Г.Таласбаева. АҚТ технол. -Сыйқырлы орындық арқылы табиғатқа саяхатқа бару. -Елестету. (көзді жұму) - мөп-мөлдір ағып жатқан сулар, жайнап өсіп тұрған гүлдер, құстар, тамаша табиғат. 1. Бұлаққа кездесу. Дид ойын: «Ненің дыбысы» Шарты: аудиодан шыққан дыбысты ажырату. -Бұлақтан су ішеміз. Ол үшін: Алға иілу, алу, ішу, тамсану. (рахат-ай) Дид ойын: «Қандай ағаш?» Алма ағашына кездесу. Ағаштан алманы алып жеу. Оң аяқ алға, сол аяқтың өкшесін көтеру, алу, қырт етіп тістету, тәттісін-ай! 2.Раушан гүліне кездесу. Дид ойын: «Хош иісті гүл» Алға иілу, алу, иіскеу, қажет емес ауаны сыртқа шығару. 3. Миға шабул

	сондайын тап» Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды. Сергіту сәті. Күн шығыстан жарқырап шықты, (қолдарын жоғары көтереді, созады) Күн батысқа батты. (Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді). Тамаша, тамаша, Күнжайнады жаңаша. Бәрімізгекөңілді Бұләміртамаша! (Қолсоғады. жымияды). Бала үні. 4.Шығармашылық орталықта жұмыс жасау. Дид ойын: «Күн құрастыр» Шарты: Бөлшектерден күн құрастырады. Балаларды мадақтау. Қорытынды. Сұрақ жасау арқылы қорытындылау. Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлім Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер? Жарайсыңдар. Біз оларға	керек? Ағаш, гүл егу - Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау - Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту - Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз? - Құстарға қалай көмектесеміз? Балалар сендердің жасауларыңды мен мына телефон арқылы табиғат анаға жіберемін. Дид ойын: «Құм, тас, су». «Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу. Су дегенде толқын жасап қалу. Суретшілер тобы. Топтық жұмыс Дид ойын: «Кім тапқыр?» Шарты: Дайын үлгідегі суреттен тірі табиғатты жасыл, өлі табиғатты қызылмен бояу. Дайын жұмыстарды табиғат анаға жолдау. Шапалақ әдісі. Рефлексия Балаларды мадақтау. Қазақ тілі Тақырыбы: Табиғат құбылыстары. Ой дамыту. Табиғат туралы түсінік беру. - Бір жылда неше жыл	 Сұрақ –жауап. Ой дамыту. Н. Айтовтың «Жаз» Жазым келді жарқылдап, Қазым келді қаңқылдап. Гүлге қонды көбелек, Қос қанаты қалтылдап. Өлең жолдарын қайталау арқылы жаттау. Дид ойын: «Топтастыр» Шарты: берілген суреттерден әр жыл мезгіліне тән суреттерді топтастыру Қортынды Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу. Қуыршақ Айгүл балалармен сәлемдеседі және ойын ойнауға ұсыныс жасайды. Бір шеңберге тұрайық, Бәріміз дос болайық. Қолымызды бірге ұстап, Шаттанайық бәріміз. Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру, тізені жоғары көтеріп жүру. Негізгі бөлім. Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен сапта жүгіру, тізделерін жоғары көтеріп жүру. Қатарға сапқа тұрып доптармен ЖДЖ жасау.	Кін - кішкене балақан Үп - үлкен боп өседі. Дид ойын: «Жаз мезгілін көрсет» Шарты: Суреттен жаз мезгілін тауып көрсетіп, өз ойларын айту. Дид ойын: «Жаздық киімдер» Шарты: Берілген суреттерден жаздық киімдерді бөліп жинау. Қорытынды. Сұрақ- жауап Балаларды мадақтау.	Сұрақ – жауап. -Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек? -Табиғат байлықтарына нелер жатады? -Оны қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не? Сергіту сәті: «Құбылыстар» 4.Ой қозғау. Табиғат туралы тиым сөздер. -Көк шөпті жұлма. -Құстың ұясын бұзба -Тал, шыбықпен ойнама. -Суды ластама -Құстарға тас лақтырма Рефлексия Дид ойын: «Шаттастырма» 1. Көктемде қар жауады. 2. Қазір күз мезгілі? 3 .Қыста жапырақтар сарғаяды? 4. Жаз ең суық жылмезгілі? Балаларды мадақтау. Музыка Тақырыбы: Қошақаным Музыка залына қабылдау. Балалар шаттық шеңберін жасайды. Музыка әуенімен өлең жолдарының қимылын жасау. Тіктеп титтей құлағын, Ботам былай жүреді. Сыртылдатып тұйағын Бұзау оған ереді. Алға созып мойынын, Ойнақтайды ботақан.
--	--	--	---	---	--

	еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-қозғалысты біз сәтті орындаймыз. Оңға бұрылып бір қатармен сапқа тұрады. Бір қатармен сапта жүру. Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын беліне қояды – «түлкі ақырын таяп келеді», табанының ішкі жағымен жүру – «аю талтаңдап келеді», кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді. Алға қарай секіру – «қояндар секіреді». Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып келеді». Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланиша жүру – «жылан жорғалайды». Шеңбер бойымен тұру. Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары Түлкіге арналған қолғап. Б.қ.: аяқтар табан қашықтығына сәйкес. 1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет. Тиін інінде.	мезгілдері бар? -Атау. -Бір-бірінен қандай айырмашылық-тары бар? -Қазір қандай мезгіл? Ой қозғау. -Аспан мен жерді не деп атаймыз? -Табиғат дейміз. Табиғат туралы түсінік беру. -Табиғат нешеге бөлінеді? -Тірі және өлі табиғат. -Тірі табиғатқа нелер жатады? -Өлі табиғатқа нелер жатады? Мазмұн арқылы саралау. Блум таксономиясы. Дид ойын: «Ненің даусы?» Шарты: Аудиодан табиғат құбылыстарының даусын ажырату. Жаңа тақырып. -Қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер? -Әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстарын ата? -Бір –бірінен айыр-машылығы неде? -Табиғат құбылыстары жайлы ақпаратты қайдан аламыз? Дид ойын: «Топтастыр» Шарты: әр жыл мезгілінің табиғат құбылыстарының суретін топтап жинау. Қортынды Сұрақ-жауап.	Б.қ.: «Оң - сол» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Доп қолда. Допты оң жаққа қозғап, басты оң жақ иыққа қою. «Оң жақ» деп айту. Допты сол жаққа қозғап, басты сол жақ иыққа қою. «Сол жақ» деп айту. /5 рет/ Б.қ.: «Секіргіш» 2. Аяқтары алиақ қойылған. Доп кеуде тұсында. допты жоғары лақтыру ./5 рет қайталау./ Б. қ.: «Құламалар» 3. Аяқтары алиақ қойылған, қолдағы допты жоғары созу. Доппен оңға- солға иілу. /6 рет / Б.қ.: «Дән» 4. Жиырылып отырады, доп қолда. Күн қыздырып, жауын жауады. «Дән» ақырын допты жоғары созып керіледі. Орнында тұрып айналады. Өкшемен тұрып керіледі. /6 рет / Б.қ.: «Серіппе» 5. Аяқтарын алиақ қою, доп қолда. Денені тік ұстайды. Орнында отырып - тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секунд/ Шеңбер бойы еркін жүру.(допты себетке қою) .Қолды жанға созып, жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жеңіл жүгіру. Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс		Көкке қарай мұрының, Шүйіреді бұзауқан. Төлдер көрмесі: Мынау - сиыр. Сиырдың төлі - бұзау. Мынау- жылқы. Жылқының төлі -құлын. Мұнау -қой. Қойдың төлі - қозы. Мынау - түйе.Түйенің төлі - бота. Көркем сөз: «Төрт түлікті шақыру» Жылқыны - «Құрау-құрау». Сиырды - «Аухау -аухау» Түйені - «Көс-көс» Қойды –«пұшайт –пұшайт» деп шақырамыз Ән үйрену. «Қошақаным қайда екен?» Сөз. жаз: С.Асанов Ән.жаз: Ә.Бейсеуов Жазда атамның аулына, Барып едім қыдырып Бір қошақан алдымнан Шықты ойнақтап жүгіріп. Қ-сы: Ақ мандайлы ай ма екен, Арқа жүні майда екен Кеттім қазір сағынып, Қошақаным қайда екен. Суреттерді қарайды, көркем сөзді қайталайды.
--	---	---	---	--	--

	Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді, 2 – б.қ. 4–5 рет. Құндыздар отын жаруда. Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет. Ал, кірніде – саңырауқұлақ. Б.қ.: аяқты табан қаишықтығына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген. 1 – отырады, қолын еденге тірейді, 2 – тұрады, б.қ., 4 рет қайталау. Қоянға арналған пималар. Б.қ.: түрегеп тұрады, қолдарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді. Қимылдың негізгі түрлері: 1. Қолды белде ұстап, текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен) жүру. Түлкі келеді көпірмен, Құйрығы оның бұлғаңдап. Қолындағысын түсірмей		алып, демді шығару. Негізгі қимылдарды орындау: Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру – бүгілген шынтақтарын жылдам жазып қолды созу, допты лақтырғанда бағытына дұрыс траектория беру. Берілген белгі бойынша орындалатын жаттығудың реті – сапқа тұру, алғашқы қалыпты сақтау, допты лақтыру, доптыңсоңынан жүгіру, қатардың қасына келіп тұру. Доға астынан еңбектеу (биіктігі –40 см) – өтер кезде топтасу, бір-біріне кедергі жасамау. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Секір де – шапалақ ұр». Қимылдарды өзгерту үшін сапқа белгі береді.		
--	--	--	---	--	--

	Серуендейді масайрап. 2.Сәкі үстінде төрттағандап еңбектеу. Маймақ аяқ аюлар Орманда жүр серуендеп. Бөренеден ол жылдам, Ептілікпен аттады. Қабырғасын ауыртпай Керіліп ол алды. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар мен қасқыр».				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	Серуен № 7 Ауа райына бақылау жасау	Серуен № 9 Күннің көзін бақылау.	Серуен № 11 Құстарды бақылау.	Серуен № 4 Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	Серуен № 17 Ауа райын бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Көктемгі серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып,	Асты ұқыпты жегу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін	Тамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау

	<i>дағдыларын жетілдіру.</i>	<i>шусыз жеуді үйрету.</i>	<i>ескерту.</i>		
Күндізгі ұйқы	<i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қояды пысықтау.</i>	<i>Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.</i>	<i>Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау</i>	<i>Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.</i>	<i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қояды пысықтау</i>
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№4 <i>Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан арыламыз. Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.</i>	№ 5 <i>Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.</i>	№ 6 <i>Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.</i>	№7 <i>Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.</i>	№10 <i>Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.</i>
<i>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</i>					
Бесін ас	<i>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.</i>				
	<i>Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.</i>	<i>Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.</i>	<i>Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.</i>	<i>Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамау Тамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.</i>	<i>Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау</i>
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	«Біздің шаңырақ» Е.Өтетілеуов <i>Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мынылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін еремін!</i>	Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева <i>Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкішіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!</i>	Дидактикалық ойын: <i>Үстел -үсті ойыны пазл: «Өз үйіне орналастыр»</i> Мақсаты: логикалық ойлау қабілетін дамыту. <i>Шарты: Әр жануарды өз үйіне орналастыру.</i>	Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?» <i>Бақыт деген, шырағым Мынау әсем тұрағың. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні далаңның. «Ботам» деуі әжеңнің, Тыныштығы әлемнің.</i> Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу. <i>Қуыршақ Айгүл</i>	Мнемотехника әдісі Қ. Әбдилдина. «Ауылда» Ауылда. «Ауыл деген не?» десем <i>Ата - әжем екен ғой, Ата- әжем тұрған соң, Аты – атамекен ғой Мейірім де ауыл да, Пейілің де ауылда. Жанға дауа ауасы, Сейілің де ауылда</i>

				балалармен сәлемдеседі және ойын ойнауға ұсыныс жасайды. Бір шеңберге тұрайық, Бәріміз дос болайық. Қолымызды бірге ұстап, Шаттанайық бәріміз. Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру, тізені жоғары көтеріп жүру. Негізгі бөлім. Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен сапта жүгіру, тізелерін жоғары көтеріп жүру. Қатарға сапқа тұрып доптармен ЖДЖ жасау. Б.қ.: «Оң - сол» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Доп қолда. Допты оң жаққа қозғап, басты оң жақ иыққа қою. «Оң жақ» деп айту. Допты сол жаққа қозғап, басты сол жақ иыққа қою. «Сол жақ» деп айту. /5 рет/ Б.қ.: «Секіргіш» 2. Аяқтары ашақ қойылған. Доп кеуде тұсында. допты жоғары лақтыру /5 рет қайталау./ Б. қ.: «Құламалар» 3. Аяқтары ашақ қойылған, қолдағы допты жоғары созу. Доппен оңға-солға иілу. /6 рет / Б.қ.: «Дән» 4. Жиырылып отырады, доп қолда. Күн қыздырып, жсауын	
--	--	--	--	--	--

				жасауады. «Дән» ақырын допты жоғары созып керіледі. Орнында тұрып айналады. Өкпемен тұрып керіледі. /6 рет / Б.қ.: «Серіппе» 5. Аяқтарын алашақ қою, доп қолда. Денені тік ұстайды. Орнында отырып - тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секунд/ Шеңбер бойы еркін жүру. (допты себетке қою) .Қолды жанға созып, жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жеңіл жүгіру. Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Негізгі қимылдарды орындау: Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру – бүгілген шыншақтарын жылдам жазып қолды созу, допты лақтырғанда бағытына дұрыс траектория беру. Берілген белгі бойынша орындалатын жаттығудың реті – сапқа тұру, алғашқы қалыпты сақтау, допты лақтыру, доптыңсоңынан жүгіру, қатардың қасына келіп тұру. Доға астынан еңбектеу	
--	--	--	--	--	--

				(биіктігі —40 см) – өтер кезде топтасу, бір-біріне кедергі жасамау. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Секір де – шапалақ ұр». Қимылдарды өзгерту үшін сапқа белгі береді.	
Балалармен жеке жұмыс	Дид ойын: «Орнын тап» Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.	Дид ойын: «Балабақша» Мақсаты: балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі	Дид ойын: «Не қайда тұрады?» Мақсаты: Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.	Дид ойын: Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.	Дид ойын: «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау
Серуен	Серуен № 7 Ауа райына бақылау жасау	Серуен № 9 Күннің көзін бақылау.	Серуен № 11 Құстарды бақылау.	Серуен № 4 Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	Серуен № 17 Ауа райын бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.